

Европейски икономически и социален комитет

SOC/434
Програма за социална
промяна и социални
иновации

Брюксел, 24 февруари 2012 г.

СТАНОВИЩЕ

на специализирана секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“

относно

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за програма на
Европейския съюз за социална промяна и социални иновации“

COM(2011) 609 final – 2011/0270 (COD)

Главен докладчик: **г-жа Vatut**

На 25 октомври 2011 г. Европейският парламент и на 16 ноември 2011 г. Съветът решиха, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за програма на Европейския съюз за социална промяна и социални иновации“
COM(2011) 609 final – 2011/0270 (COD).

На 25 октомври 2011 г. Бюрото на Комитета възложи на специализирана секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“ да подготви работата на Комитета по този въпрос (главен докладчик: г-жа Vatut).

Предвид неотложното естество на работата, на 478-ата си пленарна сесия, проведена на 22 и 23 февруари 2012 г. (заседание от 23 февруари 2012 г.), Европейският икономически и социален комитет реши да определи г-жа Laure Vatut за главен докладчик и прие настоящото становище със 168 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

- 1.1 ЕИСК вече се е произнасял по въпроса за социалните иновации, подчертавайки неясните им очертания и свързаната с тях неопределеност¹; от друга страна, вече призна предимствата на иновациите на работното място². Освен това много хора извършват „социални иновации“ всеки ден, без да го осъзнават, просто защото си вършат добре работата.
- 1.2 ЕИСК настоятелно приканва Комисията да определи целите за „социални иновации“ и „социална промяна“ в своята ПСПСИ³. Това са експериментални концепции. Те не трябва да заменят националните социални системи, нито трудовото законодателство. Интегрирането на гражданите в пазара на труда може да е благоприятно за конкурентоспособността, но Комитетът счита, че кризата не бива да служи като претекст за системни трансформации, които ще превърнат изключението в правило.

¹ Становище на ЕИСК, ОВ С 100, стр. 77, 30.4.2009 г.

² Становище на ЕИСК, ОВ С 132, стр. 22, 3.5.2011 г.

³ ПСПСИ: Програма за социална промяна и социални иновации, COM(2011) 609 final.

- 1.3 ЕИСК би желал в разглежданата програма да бъдат включени писмени клаузи, които да гарантират, че дейностите за социални иновации допълват, а не се конкурират със социалните права и системи на държавите членки, нито с правната сигурност, която тези системи предлагат на членовете си.
- 1.4 Комитетът препоръчва на Комисията да отчете в своя проект целта за хармонизиране в условията на непрекъснато усъвършенстване ⁴ в сферата на социалните права на национално равнище, с цел да се заличат различията между тях и по този начин да се улесни мобилността.
- 1.5 ЕИСК препоръчва на Комисията да обясни очакваните последици под формата на упоменатите синергии в трите програми „Прогрес“, EURES и „Микрофинансиране“ и връзките с европейските фондове (по-специално ЕСФ и ЕФСП⁵) и да посочи доколко са съвместими правилата им за управление – аспект, по който няма пълна яснота.
- 1.6 Комитетът би искал ролята на социалните партньори и на НПО да бъде ясно отразена в трите оси на ПСПСИ.
- 1.7 ЕИСК иска в ПСПСИ да бъде включена клауза за гъвкавост, за да може програмата да бъде преразгледана след междинния преглед. През 2017 г. би могъл да бъде изготвен междинен отчет за социалните промени, който да бъде представен на Парламента и изпратен за становище на консултативните комитети и техните представителни организации.
- 1.8 ЕИСК е на мнение, че ако трите оси трябва да останат в рамките на една и съща програма, би било целесъобразно наименованието на ПСПСИ да се промени на „Програма за подпомагане на социалния напредък, мобилността и приобщаването“.
- 1.9 По отношение на „Прогрес“ ЕИСК счита, че би било целесъобразно да се:
- установи какви видове работни места са създадени благодарение на „Прогрес“;
 - оповестят конкретните постижения, да се изтъкнат положителните резултати и да се даде възможност да бъдат прилагани и на други места, като се публикува онлайн сборник;
 - определи „експериментирането“, както и неговият обхват и потенциални участници, действия и бенефициери;
 - запазят като отговарящи на условията проектите, включващи аспекти, свързани с пола и/или недискриминацията;

⁴ ДФЕС, член 151.

⁵ Европейски социален фонд и Европейски фондове за социално предприемачество.

- отхвърли идеята най-голямата част от „Прогрес“ да бъде посветена на административни задачи за анализ и отчитане, за да бъде по-полезна на местно равнище;
- въведе опростяване на документите и процедурите за контрол;
- уточни ролята на социалните предприятия в социалните услуги от общ интерес;
- обясни синергията между ПСПСИ и ЕФСП, между ПСПСИ и ЕСФ, и да се уточнят правилата за управление, които се прилагат в зависимост от това до каква степен социалните предприятия преследват социална цел.

1.10 По отношение на EURES ЕИСК препоръчва да се:

- запази духът на началните етапи на EURES с нейните регионални правомощия и с участието на социалните партньори;
- утвърди принципът на превес на предлагането на достойни работни места спрямо предлагането на микрокредити и работни места в микропредприятията;
- потвърди целта за насърчаване на мобилността, като същевременно се води борба със социалния дъмпинг;
- обяви промяна на правното основание с отварянето на частните услуги за трудово посредничество⁶ и да се разяснят последиците от това по отношение на ЕСФ и отпускането на средства;
- изясни двойното финансиране на EURES (от ПСПСИ и ЕСФ) и последиците от припокриването на бюджетите и начините за контрол;
- определи желаната мобилност; да се установи какви видове договори са сключени благодарение на EURES, да се изтъкне новата централизираща роля на Комисията, за да бъде обсъдена;
- потвърди необходимостта от преносимост на всички социални права и системи за приравняване на уменията;
- добавят мерки в полза на електронното приобщаване.

1.11 По отношение на „Микрофинансиране и социално предприемачество“ ЕИСК препоръчва:

- да се отчита принципът на субсидиарност;
- да се предвиди възможен метод за разпределяне между държавите членки;
- да се предвиди по-точно определена скала на помощта за бенефициерите (размер на социалните предприятия, отговарящи на условията);
- проектът да бъде изведен на по-преден план, за да защити отговарящите на условията граждани от нерегламентирано и безскрупулно микрофинансиране и да се гарантира, че микрофинансирането е упоменато на първите страници на полезните интернет сайтове и на всички езици на ЕС;

⁶ Работна програма на Комисията за 2012 г., COM(2011) 777 final.

- да се посочи по-ясно ролята на ЕИФ и на ЕИБ и оказваният от тях ефект на лоста;
- да се определят правилата по отношение на заемодателите, за да могат те да поемат пълната си отговорност.

2. Контекст

2.1 Стратегията на Социалната програма за Европа на 21-ви век е включена в стратегията „Европа 2020“. Предложението на Програмата за социална промяна и социални иновации („ПСПСИ“) се вписва в тази рамка. Както посочва Комитетът за социална закрила, всеки пети човек в Европа е застрашен от бедност и социална изолация и тази сериозна тенденция в момента се задълбочава от социалните последици на кризата. Действията на ЕС и на държавите членки имат за цел да изведат най-малко 20 милиона души от бедност до 2020 г. и основните им инструменти за заетост и социално приобщаване включват ЕСФ, Прогрес, ЕЗФРСР⁷, ЕФРР и микрофинансирането.

2.2 Общи цели на Програмата

2.2.1 Комисията предлага да се обединят в един пакет три съществуващи програми („Прогрес“, Европейският механизъм за микрофинансиране и EURES), с цел оптимизиране на избора и по-добър контрол на използването на средствата в настоящия кризисен период за националните бюджети.

2.3 Осите на новата програма

2.3.1 Програмата „Прогрес“ от 2006 г. за заетост и социална солидарност предвижда създаването на таблици за отчитане на европейската социална обстановка с цел да може да се сравни положението в различните страни.

2.3.1.1 **За периода 2014-2020 г.** „Прогрес“ цели да стимулира заетостта, да събира съпоставими данни, да използва извлечените от опита поуки, за да насърчава подход, основан на резултатите, който се стреми да развива капацитета на мрежите на европейското гражданско общество за принос към целите на социалната политика на ЕС. Програмата разполага с бюджет от 575 млн. евро, т.е. 82,1 млн. евро годишно, а 17% от него са заделени за социално експериментиране.

⁷

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони.

2.3.2 **EURES** е европейска мрежа, свързваща Комисията и обществените служби по заетостта (ОСЗ). Мрежата е продукт на някогашна дейност на синдикатите и социалните партньори и улеснява мобилността на работниците в пограничните райони. След 2002 г. тя си поставя три цели: да разработи европейски портал, посветен на мобилността, да сформира трансгранични партньорства между ОСЗ и социалните партньори и да изготви планове за дейност в държавите членки с цел напасване на търсенето и предлагането на работа (20 млн. евро). EURES обхваща целия ЕС, а 70% от бюджета на програмата отива за „планове за действия“ на държавите членки.

2.3.2.1 **За периода 2014-2020 г.**, целта е в рамките на ПСПСИ бюджетът от 143 млн. евро (20,5 млн. евро годишно) да осигурява мобилност във всички региони на ЕС, най-вече на младите хора, а на европейско равнище – управление на статистически данни и информация; изготвяне на годишен отчет с обмен на информация; подобряване на портала благодарение на многоезичието; добавяне в близко бъдеще на частни органи за заетост и осигуряване на програмата на националните дейности, финансирани от бюджета на ЕСФ.

2.3.3 **Механизъмът за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване** (2010 г.) цели подобряване на достъпа до микрокредити за хората, изпитващи затруднения, свързани със заетост и/или кредитиране. Самостоятелно заетите лица и социалните микропредприятия имат право да кандидатстват за подкрепа по този механизъм. Програмата се управлява от Европейския инвестиционен фонд, който позволява на отпускащите кредити финансови институции да използват ЕИФ и ЕИБ като гаранتي в случай на евентуални загуби и да осигурят по-голяма ликвидност. Фондът е осигурил 200 млн. евро за три години (2010-2013 г.) за 27-те държави членки.

2.3.3.1 **За периода 2014-2020 г.** механизъмът цели да улесни достъпа до микрофинансиране и до социално предприемачество чрез гарантиране на заеми в размер до 25 000 евро при бюджет от 191,6 млн. евро за период от 7 години (27 млн. евро годишно).

2.4 **Елементи на предложението**

2.4.1 Предложеният бюджет за новата програма ПСПСИ е за 958 млн. евро, което е едва 10 % повече от бюджета за 2007 г. Програмата е съобразена със стратегията „Европа 2020“ и се опира на същите принципи: партньорства, координация, предварителни условия, стабилна бюджетна среда, засилване на териториалното сътрудничество и сближаване, стремеж към опростяване.

2.4.2 Комисията, която се стреми преди всичко да постигне с течение на времето структурни промени в социалната сфера в ЕС, насърчавайки „модернизирането“ на социалните политики на държавите членки⁸, предлага:

- да се развият синергии между трите програми, както и съвместно с Европейския социален фонд;
- да се въведат хармонизирани процедури за информация, комуникация, разпространение, управление и оценка;
- да се обърне повече внимание на големите проекти с висока европейска добавена стойност, като същевременно стремежът е да се сведат до минимум разходите.

2.4.3 Програмата си поставя пет цели:

- да засилва ангажираността към постигането на целите на ЕС, свързани със заетостта, социалните въпроси и izolацията;
- да насърчава доброто управление, взаимното обучение и социалната иновация;
- да модернизира и да осигурява прилагането на европейското законодателство;
- да насърчава географската мобилност;
- да повишава достъпа до микрофинансиране.

3. **Общи бележки на ЕИСК**

3.1 Комитетът счита за интересно предложението за оптимизиране на дейностите на Европейския съюз за подпомагане на търсещите работа и взема под внимание факта, че не е лесно да се изготви програма за 7 години напред, докато предходната ще тече още 2 години.

3.2 Той изразява съжаление, че целта за хармонизиране в условията на непрекъснато усъвършенстване в сферата на националните социални права, която се опитва да заличи различията между тях и по този начин да улесни мобилността, не е посочена като обща цел⁹.

3.3 Комитетът припомня, че ЕС разполага със споделени правомощия в сферата на социалната политика и сближаването¹⁰. Във всичките си действия Съюзът трябва да зачита това и да спазва общоприложимите разпоредби на член 9 от ДФЕС¹¹ и на член 8 и член 10.

⁸ COM(2011) 609 final: т. 1 от Обяснителния меморандум и чл. 4, параграф 1, буква в).

⁹ Член 151, алинея 1 от ДФЕС.

¹⁰ Чл. 4, параграф 2, букви б) и в) от ДФЕС.

¹¹ Становище на ЕИСК, ОВ С 24, стр. 29, 28.1.2012 г.

- 3.4 В тази връзка Комитетът би искал двата важни въпроса за равните възможности и за борбата срещу дискриминацията, които до този момент винаги са били в ресора на социалната политика, а впоследствие преминаха към ГД „Правосъдие“, да останат в обхвата на „Прогрес“, тъй като много от видовете дискриминация се проявяват под формата на неравенство в заплащането и социално неравенство. Проектът за регламент за ЕСФ включва тези въпроси в съображение 10 и в чл. 7 и 8¹², а равенството остава в главата от Договора, посветена на социални въпроси.
- 3.5 ЕИСК изразява съжаление, че ПСПСИ не извежда на преден план очакваните синергии от обединяването на трите оси „Прогрес“, EURES и „Микрофинансиране“. Можеше да бъде отчетена ролята на регионите. Не са разгледани конкретните възможности за синергия с другите европейски програми като тази за образованието, подпомагането на младежката заетост, водещата инициатива за млади хора „Твоята първа работа с EURES“.
- 3.6 ЕИСК счита, че е необходима оценка на реално разпределените средства, равнището на усвояването им, ограниченията, пред които са били изправени проектите (напр. микрофинансиране и създаване на работни места), за да се внесе повече яснота по новата програма. Освен това Комисията не обяснява как ще бъде определена високата европейска добавена стойност, която ще бъде сред критериите за финансиране на нови действия. По този начин тя полага целите си на основата на неясни елементи, особено като се има предвид, че още не е направена оценка на предходната програма, а преценката за добавената стойност на новата програма е повече от субективна.
- 3.7 При съпоставката с проекта за регламент относно ЕСФ Комитетът счита, че мястото и ролята на социалните партньори трябваше да бъдат споменати в трите оси на програмата. Текстът за ЕСФ признава *ключовата им роля „в областта на заетостта, образованието и социалното приобщаване“*¹³.
- 3.8 В този смисъл той обръща внимание, че в ПСПСИ би трябвало да бъде изтъкната ролята на НПО (в частта, финансирана от ЕСФ). В действителност в съображение 9 на проекта за регламент за ЕСФ се посочва¹⁴, че *„Осъществяването [...] на действията, подкрепяни по линия на ЕСФ, зависи от доброто управление и партньорството между всички съответни териториални и социално-икономически участници, по-специално социалните партньори и неправителствените организации“*.

12 COM(2011) 607 final.

13 COM(2011) 607 final, вж. т. 5 от Обяснителния меморандум.

14 COM(2011) 607 final, съображение 9.

3.9 ПСПСИ отправя покана към организациите на гражданското общество¹⁵ и ЕИСК счита, че тяхното място би трябвало да бъде определено. Те биха могли да играят своята роля в процеса на прилагане на политиките.

3.10 ЕИСК счита, че Комисията би трябвало да се погрижи за електронното приобщаване¹⁶ в предвидените действия, тъй като новите информационни и комуникационни технологии представляват лост за приобщаване и заетост с отражение върху всички сектори.

4. По отношение на метода

4.1 ЕИСК отбелязва, че проектът е озаглавен „Програма за социална промяна и социални иновации“ (ПСПСИ) и предлага продължаване на трите досегашни действия на ЕС без иновации. Комисията предлага трите оси да се насочат към социална промяна и социални иновации посредством социално експериментиране, без да определя какво включва самата цел „социална иновация“ нито в съображенията, нито в текста, нито в предварителната оценка.

4.2 Проведените в различни страни академични изследвания, посветени на „социалните иновации“, изхождат от идеята, че моделът производство-потребление се е изчерпал и достигат до извода, че е време да се променят социалните структури, като се преразпределят ролята между различните видове участници и интереси. Като се има предвид, че няма установено определение за иновация, това води до несигурност по отношение на избора на модели на управление в предприятията, било то социални или не, както и по отношение на мястото на представителните организации на работниците и формата на социалния диалог¹⁷. Според хората, изследващи тези въпроси, социалната промяна ще окаже въздействие и върху системите за социална закрила. Идеята е да се преразгледа европейският „социален модел“, без предубеждения, по експериментален начин. Оста „Прогрес“¹⁸ би трябвало да насърчава основан на факти и иновации „процес на вземане на решения“ „в партньорство със социалните партньори, организациите на гражданското общество и други заинтересовани страни“.

15 COM(2011) 609, съображение 9.

16 Становище на ЕИСК, ОВ С 318, стр. 9, 29.10.2011 г.

17 *Social innovation Review* („Преглед на социалната иновация“), Stanford Graduate School of Business, есен 2008 г., J.A. Phillis, K. Deiglmeier, D.T. Miller; *Social Innovation* („Социална иновация“), J. Howaldt & M. Schwarz, IMO-Dortmund, май 2010 г.; *Transformations et Innovation sociale en Europe: quelles sorties de crise ?* („Трансформации и социална иновация в Европа: как да излезем от кризата?“), N. Richez-Battesti & D. Vallade, P.U de Louvain-Cahiers du CIRTES 5, септември 2010 г., стр.45; S. Vacq & F. Janssen, пак там, стр. 207.

18 Чл. 3, буква а) от проекта и становището на ЕИСК, ОВ С 255, стр. 67, 14.10.2005 г.

- 4.3 В своя проект Европейската комисия насърчава това „социално експериментиране“, без да определя в каква посока предлага да бъдат иновацията и промяната. Това е социологичен подход, който би могъл да обърка гражданите, които нямат представа накъде е насочен окончателният проект. ЕИСК счита, че би било целесъобразно най-напред да се види защо и как пазарът, обществените услуги и европейската помощ не са отговорили на социалните потребности, защо не е направено преразпределение на богатството, за да се гарантира самостоятелност на хората в трудно положение, зачитайки принципите на Хартата на основните права.
- 4.4 Комитетът счита, че би трябвало да се знае каква обществена промяна се очаква в края на всяка иновация, което не е видно нито от метода „отдолу нагоре“, нито от разглеждания проект на регламент.
- 4.5 Системите за социална сигурност, познати на гражданите поради своята устойчивост, имат силна легитимност. Комитетът счита, че „изпитване и прилагане на широка основа на иновативни решения в отговор на социалните потребности“¹⁹ може да доведе до намаляване на мащабната солидарност, до клиентелизъм и разпокъсване на социалните действия и техните представителни форми.
- 4.6 Според ЕИСК разглежданата програма би трябвало да гарантира, че дейностите за социална иновация ще допълват, а няма да конкурират социалните права²⁰ и националните системи за социална закрила. Комитетът подчертава, че социалната иновация не трябва да измества системите, основани на правото, нито дългосрочната сигурност, която тези системи предоставят на лицата, включително на най-уязвимите лица.
- 4.7 Истинската социална промяна за групите в неравностойно положение, преди системните социални реформи, би била осигуряването на заетост, жилища и транспорт. Хората, които живеят в ЕС, се нуждаят преди всичко от достойни работни места. Програмата би трябвало да повдигне жилищния въпрос, тъй като той засяга всички участници в заетостта и приобщаването²¹.
- 4.8 ЕИСК припомня, че в сферата на социалната закрила в тесния смисъл на това понятие²², член 153, параграф 4 отДФЕС гарантира на държавите членки способността да определят основните принципи на своите системи за социална сигурност и възможността да запазят или въведат по-строги предпазни мерки, разбира се съвместими с договорите.

19 Член 9, параграф 1 и член 3 имат много голям обхват – COM(2011) 609.

20 Член 151, алинея 1 отДФЕС.

21 Чл. 1, 7, 15, 24, 34, параграф 3, член 52, параграф 3 от Хартата на основните права, чл. 8 на ЕКПЧ, и чл. 30 и 31 от преразглежданата Европейска социална харта.

22 COM(2011) 609, член 4, параграф 1, букви а) и б).

5. Специфични бележки

- 5.1 Комитетът счита за полезно в проекта за регламент да бъде припомнен принципът на субсидиарност и да се включи определение на очакваната „висока добавена стойност“.
- 5.2 **По отношение на „Прогрес“**
- 5.2.1 Действията, участниците и потенциалните бенефициери на проекта не са определени достатъчно ясно²³. Текстът не посочва дали в анализа се отчитат гледните точки на социалните партньори²⁴ и на НПО, по-специално във връзка с разработването на набор от показатели²⁵.
- 5.2.2 Програмата „Прогрес“ има „трудно измерими“ цели и използва „субективни променливи“, макар че според финансовата обосновка на проекта неговото управление е насочено към резултати²⁶. Въздействието върху целта за заетост не се измерва, а механизмът не изглежда много полезен в оперативен план. Според ЕИСК вече събраните данни би трябвало да дават възможност за извличане на поуки от резултатите и за публикуване онлайн на сборник с натрупания положителен опит. ЕИСК препоръчва, преди да се продължи програмата, да се проучи какви работни места са били създадени благодарение на отпуснатата помощ. По този начин се избягва възможността Комисията да отправя препоръки за структурни реформи въз основа на оценка, която не е много надеждна.
- 5.2.3 Има разминаване между поставената цел и средствата за нейното постигане: обявеното финансиране за трите оси за периода 2014-2020 г. с 10% допълнителни средства спрямо 2007 г. не дава възможност за нови мерки.
- 5.2.4 Проектът поставя прекалено голямо ударение върху управлението²⁷: парите на данъкоплатците би трябвало по-скоро да подпомагат пряко гражданите. Би било важно да се знае каква част ще бъде отпусната за борба срещу бедността, например.
- 5.2.5 Както и преди, оценките на подкрепените проекти могат да доведат до разходи, когато се прибегва до външен одит. ЕИСК счита, че би следвало да се въведе опростяване и стандартизация на документите и процедурите.

23 Напр.: предварителна оценка, стр. 42.

24 COM(2011) 609, член 15, букви а) и в).

25 COM(2011) 607, чл. 6.

26 „Законодателна финансова обосновка за предложения“, т.1.4.3, (Приложение към COM(2011) 609 final, стр. 32).

27 COM(2011) 609 final, чл. 5, параграф 3.

5.2.6 По отношение на социалните предприятия²⁸, ЕИСК би искал:

- да припомни принципа на субсидиарност и отговорност на държавите членки;
- да види определение на тяхната роля в социалните услуги от общ интерес;
- да види синергиите между ПСПСИ и предложението за регламент от 7 декември 2011 г. относно „Европейски фонд за социално предприемачество“ с оглед насърчаване на развитието на социални предприятия (присъждане на етикет ЕФСП);
- правилата за управление в зависимост от това до каква степен се преследва социална цел, приложимите правила за инвеститори и уточнение на ролята на банките, ако е необходимо заедно с евентуални изисквания за платежоспособност;
- допустимост на самостоятелно заетите предприемачи.

5.3 По отношение на EURES

5.3.1 EURES ще бъде финансирана с 15% от ПСПСИ и до голяма степен от ЕСФ. Припокриването на бюджетите на програмите не дава яснота на гражданите: структурните фондове са регионализирани според NUTS2, а фондовете на ПСПСИ не са.

5.3.2 Дейностите на национално и трансгранично равнище ще бъдат финансирани от Европейския социален фонд, а европейските дейности²⁹ от ПСПСИ. Правилата за участие на социалните партньори и НПО се прилагат за частта на ЕСФ, но не и за частта на ПСПСИ.

5.3.3 ЕИСК си задава въпроса дали е целесъобразно толкова различни елементи да се обединяват в рамките на една ПСПСИ, след като бюджетният контрол на програмата ще бъде по-труден, отколкото при предходната конфигурация. Разпределението на финансирането между ЕСФ, Комисията и държавите-членки би трябвало да бъде по-ясно. Това би наложило прилагането на различни правила за комитология и контрол на актовете за изпълнение на Комисията³⁰.

28 Становище ЕИСК ОВ С 24 от 28.1.2012 г., стр.1

29 Портал и проект за млади хора „Твоята първа работа с EURES“.

30 Регламент (ЕС) № 182/2011.

5.3.4 ЕИСК се пита дали е уместно Комисията да създаде централизирана система и да възпрепятства регионалната динамика на EURES, макар че натрупаният опит от функционирането на досегашната „социална иновация“ показва, че участниците по места са в най-добра позиция. През 2007 г. Парламентът дори изяви желание бюджетът □ да бъде увеличен³¹. Комитетът припомня, че мобилността не е цел сама по себе си, а само помощно средство в случай на нужда от търсене на работа в приемаща държава на ЕС.

5.3.5 ЕИСК счита, че би било необходимо в текста да се посочи:

- принципът на превес на предлагането на достойни работни места спрямо предлагането на микрокредити и работни места в микропредприятия;
- целта за насърчаване на мобилността, като същевременно се води борба със социалния дъмпинг;
- видовете трудови договори, сключени чрез EURES;
- определение на желаната мобилност;
- обявеното изменение на правното основание на EURES³²;
- необходимостта от преносимост на правата на мобилните граждани и новите текстове относно приравняването на уменията³³.

5.3.6 ЕИСК счита за важно в EURES да се посочи ясно запазената роля на социалните партньори.

5.4 По отношение на „Микрофинансиране и социално предприемачество“

5.4.1 ЕИСК би искал информацията за тази програма да бъде широко разпространена сред гражданите, за да избягват предложения по интернет за микрофинансиране от сивата икономика с неправомерно висок лихвен процент (нужда от електронно приобщаване). Не бива да се забравя, че лицата, посочени в член 22 от проекта, са уязвими и трябва да им бъде осигурена и друга подкрепа освен микрокредитиране и конкурентни дейности. Те могат да бъдат рисковани и да служат като примамка за тях и никога да не заменят платената заетост.

5.4.2 ЕИСК би желал да бъде проучена възможността за метод за разпределяне на програмата между държавите членки.

31 ЕП, Резолюция от 15.9.2007 г.

32 Съобщение COM(2011) 777 final.

33 Предложение за директива от 19.12.2011 г. (COM(2011) 883 final).

5.4.3 Комитетът счита за необходимо да се изтъкне очакваният ефект на лоста на ЕИФ и ЕИБ и да бъдат ясно определени бенефициерите. Всъщност сумата от 25 000 евро ще има много различни последици за човек, който току-що е загубил работата си (член 22, параграф 1, буква а), за социално предприятие (член 22, параграф 3) с работници и бюджет и за самостоятелно зает предприемач и неговото микропредприятие, а отпускащите заеми организации ще разглеждат по различен начин съответните гаранции. Ето защо би било целесъобразно да се изясни:

- в какво се изразяват социалните аспекти в тази ос;
- бенефициерите, и по-специално размерът на социалните предприятия, отговарящи на условията;
- какво е „социално микропредприятие“;
- условията за прилагане на помощта и точното покритие (100%?);
- критериите за евентуално въвеждане на някакъв вид скала на помощта;
- мерки за опростяване на последващата оценка, за да се улеснят отчетите и да се намалят разходите за одит.

5.4.4 От страна на заемодателите:

- към тях би трябвало да бъдат отправени по-ясни правила, за да поемат своята роля, без да натоварват заемополучателите с евентуални отделни и скрити изисквания;
- да предвидят мерки за оценяване, които да дадат възможност за бърза оценка.

5.4.5 ЕИСК би желал добавената стойност на тези мерки да бъде по-висока от очакваната оценка на предходната програма, с която трябваше да бъдат създадени 1,2 работни места за всеки отпуснат микрокредит³⁴.

Брюксел, 23 февруари 2012 г.

Председател
на Европейския икономически и социален
комитет

Staffan NILSSON

³⁴ „Законодателна финансова обосновка за предложения“, т.2.1.2, Показатели за изпълнение (Приложение към COM(2011) 609 final, стр. 37).